

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/4/2016
Identifikačné číslo spisu: 2014200083
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2014200083.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovovej, v právnej veci žalobcu: L. K., bytom G., Trnava, právne zastúpený: SMOLÁK HLAVATÁ, advokátska kancelária s.r.o., Laurinská 3, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky, Kollárova 8, Trnava, za účasti: U. K., bytom L. Z., V. S., bytom V. XXX/X, F., C. L. E., bytom Z., L. C. K., bytom Z., B., E. P., bytom Z., V. a Ing. G. I. F., bytom Z., J. V. XXXX/X, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. V/OU - TT-OVBP2-2013/00162/Vě zo dňa 25. novembra 2013, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/20/2014-78 zo dňa 29. októbra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/20/2014-78 zo dňa 29. októbra 2015 p o t v r d z u j e.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 89,50 € na účet právneho zástupcu žalobcu do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a d/, Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. V/OU-TT-OVBP2-2013/00162/Vě zo dňa 25. novembra 2013 a vec žalovanému vrátil na ďalšie konanie. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 70 € titulom súdneho poplatku a 299,04 € titulom trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Pribratým účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Uvedeným rozhodnutím žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Mesta Trnava č. OsaŽP/1606-57736/2013/DD zo dňa 16.8.2013 o nariadení odstránenia stavieb- záhradnej chatky 1, záhradnej chatky 2, altánku, pergoly a žumpy zrealizovaných na parcelách č. 10801/2, 10801/3 v kat. území Trnava.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalovaný nedostatočným spôsobom posudzoval otázku verejného záujmu a v podstate žiadnym spôsobom nevymedzil, či predmetná stavba je v rozpore s verejným záujmom, okrem konštatovania, že predmetná stavba je zrealizovaná v rozpore s územným plánom Mesta Trnava. Z oboch rozhodnutí správnych orgánov nie je možné zistiť, aká vlastne bola miera ohrozenia verejného záujmu, keď už vydanými rozhodnutiami prvostupňového správneho orgánu (Mesta Trnava) bolo žalobcovi umožnené dodatočné povolenie stavby - „vrtaná studňa - vodný zdroj“, ďalej povolené užívanie predmetnej stavby a tiež bolo vydané aj oznámenie o začatí dodatočného stavebného konania ohľadne stavby, ktorá má byť odstránená. Predovšetkým je nutné skúmať otázku, či dodatočné povolenie nie je v rozpore s chránenými verejnými záujmami, pričom verejným záujmom sa v tejto súvislosti rozumejú záujmy chránené osobitnými zákonmi, všeobecne záväznými vyhláškami, nariadeniami, záväznými časťami slovenských technických noriem a pod. Verejný záujem treba chápať ako niečo, čo je v prospech spoločnosti ako celku s tým, aby to bolo v súlade s právnymi predpismi. Tento súlad sa zisťuje v konaní o dodatočnom povolení stavby, z vyjadrení a námietok účastníkov konania a záväzných stanovísk dotknutých orgánov štátnej správy.

Podľa názoru krajského súdu sa správne orgány v tomto smere náležitým spôsobom v rozhodnutí nezaoberali, resp. rozhodnutie vôbec nebolo zo strany správnych orgánov zdôvodnené a preto je potrebné považovať ho v tejto časti za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Poukázal na ustanovenie § 88a Stavebného zákona, ktorý upravuje postup vlastníka nepovolenej stavby a jeho povinnosti, ako aj postup stavebného úradu pri nepovolených stavbách. Vzhľadom k tomu, že správne orgány sa náležitým spôsobom nezaoberali, či ďalšia existencia nepovolenej stavby je v rozpore s verejnými záujmami, krajský súd rozhodnutie žalovaného ako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov ako aj neúplné zistenie skutkového stavu veci podľa § 250j ods. 2 písm. c) a d) O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanému na nové konanie a rozhodnutie.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na nové konanie. V odvolaní uviedol, že existencia územného plánu ako základného dokumentu územného plánovania je dostatočným dôvodom na to, aby posúdil správny orgán verejný záujem. Podľa jeho názoru nie je možné dospieť k záveru o súlade stavby s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom, ak je stavba v rozpore s platnou územno-plánovacou dokumentáciou. Ustanovenie § 88a ods. 1 stavebného zákona jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností umožňuje povoliť len takú stavbu, ktorá nie je v rozpore s územným plánom. Ak je stavba v rozpore s územným plánom, ide o stavbu v rozpore s verejným záujmom chráneným stavebným zákonom. Po takom zistení už nemá význam ďalšie zisťovanie súladu či nesúladu takého stavu s verejnými záujmami chránenými osobitnými predpismi. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR Sžp/28/2011 zo dňa 19.07.2012, podľa ktorého nie je možné dospieť k záveru o súlade stavby s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom, ak je stavba v rozpore s platnou územno-plánovacou dokumentáciou, čo nesporne vyplýva z ustanovenia § 88a ods. 1 stavebného zákona, ktoré jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností umožňuje dodatočne povoliť len takú stavbu, ktorá nie je v rozpore s územným plánom.

K podanému odvolaniu žalovaného sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril žalobca, ktorý navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že správny orgán sa iba obmedzil na konštatovanie, že predmetnú stavbu považuje za postavenú v rozpore s územným plánom mesta Trnava a teda automaticky v rozpore s verejným záujmom. Vo svojom rozhodnutí nedostatočne vymedzil mieru ohrozenia verejného záujmu spôsobenú žalobcom a to najmä vzhľadom ku skutkovým okolnostiam predmetného prípadu. Má za to, že správny orgán jednoznačne neúplne zistil skutkový stav veci a na podklade neúplne zisteného stavu veci nesprávne a v rozpore s právnym poriadkom SR rozhodol. Za daných okolností od žalobcu nemožno požadovať, aby odstránil stavbu z dôvodu, že sa 17 rokov po jej stavbe zmenil územný plán. Pokiaľ by aj žalobca v roku 1992 pochybil tým, že začal stavať bez stavebného povolenia, v zmysle vtedy platných právnych predpisov by sa dopustil maximálne priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. b) stavebného zákona. Podľa jeho názoru by odstránenie stavby malo byť krajným inštitútom, ktorý zabezpečí odstránenie stavby za predpokladu, že

stavba je v rozpore s verejným záujmom a tým ohrozuje okolité obyvateľstvo, jeho majetok, resp. životné prostredie, prípadne vážne narúša vzhľad okolia. Nutnosť odstránenia stavby je stavebný úrad povinný riadne skúmať a rozhodnúť o takom vážnom zásahu do vlastníckeho práva len v skutočne nevyhnutnom prípade, o čom svedčí aj skutočnosť, že stavebný zákon pripúšťa aj možnosť vydania dodatočného stavebného povolenia. Na záver vyjadrenia uviedol, že stavbu je možné v krajnom a nevyhnutnom prípade stavebnými úpravami rozdeliť na samostatné stavby tak, aby spĺňali parametre územného plánu Mesta Trnava.

Dňom 1.7.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SPS, odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk najmenej päť dní vopred, v senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011) a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je podrobne popísaný v rozsudku krajského súdu, preto skutočnosti účastníkom známe nebude nadbytočne opakovať, jeho odôvodnenie považuje za úplné, vyčerpávajúce, dostatočne výstižné a presvedčivé (§ 157 ods. 2 O.s.p.) a len na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) dodáva nasledovné:

Základným poslaním správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy ukrátená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Podstatou konania v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti OSP je preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť

napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Predmetom konania v danej veci bolo preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. V/OU - TT-OVBP2-2013/00162/Ve zo dňa 25. novembra 2013, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Mesta Trnava č. OsaŽP/1606-57736/2013/DD zo dňa 16.8.2013 o nariadení odstránenia stavieb - záhradnej chatky 1, záhradnej chatky 2, altánku, pergoly a žumpy zrealizovaných na parcelách č. 10801/2, 10801/3 v kat. území Z..

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov §§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 88 ods. 1 písm. b/ stavebného zákona stavebný úrad nariadi vlastníkovi stavby odstránenie stavby postavenej bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním alebo bez písomného oznámenia stavebného úradu podľa § 57 ods. 2 pri stavbách, ktoré treba ohlásiť; odstránenie stavby sa nenariadi iba v prípadoch, keď dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejným záujmom.

Podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi.

Podľa § 88a ods. 2 stavebného zákona ak vlastník stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Z uvedeného vyplýva, že vlastník stavby je v konaní o dodatočnom povolení stavby povinný preukázať, že jej dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami. Stavebný úrad aj podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne neskúmal, či odstránenie stavby ako krajný prípad riešenia danej situácie je naozaj v rozpore s verejným záujmom a len na základe samotnej žiadosti o vydanie dodatočného povolenia stavby vydal rozhodnutie o nariadení odstránenia stavby.

Krajský súd v závere odôvodnenia dostatočne výstižne uviedol, že predmetné rozhodnutie žalovaného zrušil pre nedostatočné zistenie skutkového stavu na posúdenie veci a je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Najvyšší súd vzhľadom na uvedené napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolacích dôvodov namietaných žalovaným v odvolaní dospel k záveru, že pokiaľ súd prvého stupňa žalobe vyhovel z dôvodu, že v administratívnom konaní došlo k takej vade, že zistenie skutkového stavu nie je dostačujúce na posúdenie veci, rozhodol vo veci správne a v súlade so zákonom, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal úspech v odvolacom konaní priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Trovy odvolacieho konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby:
V odvolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý v tomto konaní úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca podal v rámci vyjadrenia k odvolaniu návrh náhradu trov tohto konania a požadovanú náhradu vyčíslil tak, že žiadal, aby mu Najvyšší súd Slovenskej republiky priznal trovy odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia v sume 89,50 €. Najvyšší súd Slovenskej republiky mu priznal túto náhradu v sume, ktorú si žalobca vo vyjadrení k odvolaniu vyčíslil, nakoľko vyčíslenie nerozporuje vyhláske č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Priznaná náhrada trov odvolacieho konania spočíva v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby za vypracovanie písomného podania na súd - vyjadrenie k odvolaniu.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 o súdoch a sudcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.